

Gamla Rådhuset, Jönköping



Antikvarisk medverkan i samband med
fasadrestaurering av Gamla Rådhuset på Antiken 1

*Jönköpings stad i Jönköpings kommun,
Jönköpings län*

Gamla Rådhuset, Jönköping

Antikvarisk medverkan i samband med
fasadrestaurering av Gamla Rådhuset på Antiken 1

Jönköpings stad i Jönköpings kommun,
Jönköpings län



Rapport och foto: Anders Franzén
Grafisk mall: Anna Stålhammar
Tryck: Arkitektkopia, Jönköping

Jönköpings läns museum, Box 2133, 550 02 Jönköping
Tel: 036-30 18 00
E-post: info@jkpglm.se
www.jkpglm.se

Utdrag ur tryckta och ajourhållna ekonomiska kartor är återgivna enligt tillstånd:
© Lantmäteriet. Ärende nr MS2007/04833.

© JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM 2016

Innehåll

Inledning.....	5
Syfte	5
Historik.....	7
Beskrivning inför åtgärder.....	10
Skadebild.....	11
Beskrivning av vidtagna åtgärder	12
Fasaderna mot söder, öster och norr	12
Västfasaden	12
Avfärgning.....	13
Fönster och dörrar	13
Vapentavlan	14
Plåtdetaljer.....	15
Övrigt.....	15
Antikvariska iakttagelser	15
Sammanfattning.....	16
Administrativa uppgifter.....	17
Referenser.....	17
Tryckta källor och litteratur.....	17
Arkiv.....	17

Bilagor

Bilaga 1. Putsprogram



Utdrag ur digitala fastighetskartan.



Gamla rådhuset inför arbetena. Fasaden hade ett tydligt slitage och dessutom kulörvariationer efter sekundär bättringsmålning.

Inledning

Inför planeringen av den utvändiga restaureringen av byggnadsminnet Gamla rådhuset i Jönköping meddelade Länsstyrelsen att åtgärderna kunde betraktas som underhåll och därför inte var tillståndspliktiga under förutsättning att arbetena följs av antikvarisk medverkan. Byggherren Tekniska kontoret vid Jönköpings kommun har anlitat länsmuseet för denna medverkan. Handläggare har varit antikvarie Anders Franzén, som även sammanställt föreliggande rapport, som sammanfattar vad som framkom vid arbetena.

Arbetena genomfördes under hösten 2015.

Syfte

Syftet med åtgärderna var att göra en allmän uppsnyggning av byggnadens exteriör. Detta omfattade putslagning, avfärgning, snickeri- och plåtmålning. Målet var att bibehålla den färgsättning som tagits fram i samband med den senaste större fasadrestaureringen på 1970-talet.

Den antikvariska medverkans syfte var att dokumentera åtgärderna och att ge råd beträffande detaljutförandet. Putsarbetena på byggnadens baksida kom att bli särskilt omfattande varför murverket dokumenterades där.



Historik

Efter stadsbranden 1612 flyttades staden till ett område öster om slottet och där uppfördes på 1620-talet ett rådhus av trä i två våningar. Byggnaden var förlagd till det nuvarande Hovrättstorgets västra del.

I februari 1691 drabbades staden av en förödande stadsbrand och även rådhusbyggnaderna förstördes. Landshövdingen Erik Dahlberg upprättade ritningar till ett nytt rådhus 1692. Arbetena påbörjades 1696 och 1699 kunde byggnaden invigas, även om kompletterande arbeten återstod. Rådhusbyggnaden var uppförd av sten i tre våningar och försedd med två flygelbyggnader.

Vid en brand i augusti 1716 eldhärjades rådhuset så att endast stenmurarna återstod. Ett återställande vidtogs och en återinvigning kunde ske 1726, trots att allt inte var färdigställt. Det är troligt att byggnaden återställdes enligt det utseende den tidigare haft.

Ytterligare en stadsbrand drabbade Jönköping 1785 varvid rådhuset åter lades i aska – endast murarna stod kvar. Dessa täcktes in provisoriskt och 1793–94 pågick återställandet av byggnaden. Nu valde man inte att återställa byggnaden efter Dahlbergs ritningar, utan byggnaden fick en delvis ny utformning efter ritningar av stadsbyggmästaren Peter Georg Salvin. Den enklare utformningen märks

Rådhuset i början av 1900-talet, d.v.s. innan 1940-talets restaurering då hörnpilastrarna delades upp i två och bottenvåningen erhöll rusticering. Foto Jönköpings läns museums arkiv.



tydligast genom att de två flygelbyggnaderna nu borttagits och att rådhusets tak gjordes som ett brutet helvalmat tak utan takryttare. Den tredje våningens fönster förstörades något. Invändigt bibehölls rumsindelningen i stort, men all träinredning var givetvis ny.

Stadens telegraf hade sina lokaler här på 1860- eller 1870-talen och i tredje våningen finns äldre inredningssnickerier bevarade.

En del förändringar av rådhuset företogs på 1890-talet. Redan 1890 hade göteborgsarkitekten Adrian Crispin Peterson konsulterats för att undersöka förutsättningarna att återskapa rådhusets utseende från 1690-talet, men detta förverkligades inte. Stadsarkitekten Fredrik Sundbärg uppgjorde uppmättningsritningar 1895 och på dessa finns en del skissade förslag till förändringar. Ritningar på förslag till förändringar skapades året därpå. Uppmättningsritningarnas kompletterande skisser visar att man undersökt huruvida det vore möjligt att uppföra ett utskjutande rundat trapphus på rådhusets baksida. Av detta blev emellertid inget. Det är oklart om ändringsritningarnas förslag genomfördes över huvud taget.

Fram till 1914 nyttjades byggnaden som stadens rådhus. Efter detta inrättades Norra Smålands fornminnesförenings museum i byggnaden. Inför förberedelserna att skapa ett museum i byggnaden



Parti av rådhusfasaden mot torget efter 1940-talets restaurering. Här har bottenvåningen erhållit rusticering. Foto Jönköpings läns museum.

den gav arkitekten Isak Gustaf Clason – då landets ledande arkitekt – rekommendationer hur man skulle rekonstruera det äldsta utseendet, men saken förföll.

Inför att byggnaden på 1940-talet skulle fylla 250 år förbereddes en större restaurering. Inledningsvis anlätades arkitekten Erik Fant, Stockholm, för att ytterligare en gång föreslå hur den ursprungliga utformningen skulle rekonstrueras, men utan att detta realiserades. I stället företogs en allmän upprustning 1948–49. Bland annat putsades fasaderna om med kalkputs varvid den då befintliga spritputsen ersattes av slätputs och bottenvåningens rusticering återskapades. Ommålning skedde med oljefärg. Vidare byttes alla fönster ut mot nya, en ny ytterdörr mot torget sattes in, ett nytt fönster (i dag dörr) mot väster i bottenvåningens korridor togs upp, sandstenstrappan mellan plan 1 och 2 och trätrappan mellan plan 2 och 3 ersattes av en ny av kalksten med smidesräcke äldre stil och nya ekparkettgolv lades in i delar av huvudvåningen. Restaureringsförslaget hade upprättats av stadsarkitekten Gösta Planck och landsantikvarie Gunnar Svahnström gemensamt.

År 1977 var det åter tid för en restaurering och ombyggnad. Jönköpings lokalradio skulle inrymmas och därför inrättades bland annat studior på tredje våningen. Ett ungefär samtida förslag att bygga om huset för restaurangverksamhet genomfördes aldrig. 1977 års åtgärder omfattade bland annat putslagning och avfärgning med KEIM-färg. En hiss installerades också. Arbetena leddes av KP Byggkonsult genom Karl-Herman Petersson och läns museet följde arbetena från antikvarisk synpunkt. Samma år förklarades byggnaden för byggnadsminne enligt kulturminneslagen. Följande skyddsföreskrifter angavs:

1. Byggnaden får inre utan länsstyrelsens tillstånd rivas, flyttas eller till sitt yttre ombyggas eller på annat sätt förändras.
2. Arbeten i byggnadens inre, som medför förändring av befintlig rumsindelning eller ingrepp i byggnadsstommen eller äldre inredningsdetaljer, får inte utföras utan länsstyrelsens tillstånd.
3. Byggnaden skall ägnas för dess bestånd erforderligt löpande underhåll.

Efter att lokalradion lämnat byggnaden disponerades den tillfälligtvis av läns museet åren kring 1990 på grund av om- och tillbyggnad av läns museets egen byggnad. Åren 1992–96 var Domstolarnas rättscentrum hyresgäst i byggnaden. Under dessa år företogs inga nämnvärda förändringar förutom att ett rum på tredje våningen målades om i en antikvariskt motiverad färgsättning efter att en sentida mellanvägg rivits. Dessa arbeten genomfördes i samråd med läns museet.

Byggnaden har på senare år använts av bland annat Svenska kyrkan för exempelvis diakoni- och kaféverksamhet.



När spårvagnstrafiken på Östra Storgatan startade i början av 1900-talet användes vajerfästen för elförsörjningen, vilka sattes på flera av gatans fasader. Detta fäste togs inte bort vid arbetena.



Sydfasaden inför arbetena.



Inför arbetena fanns tydliga sprickor i fasaden och murverket. Enligt uppgift skulle dessa uppkommit vid ombyggnationer på grannfastigheten mot väster. Nu högs större sprickor upp och lagades med bruk.

Detalj av sydfasaden som visar putsskadorna på sockeln. För att förhindra dessa skador i framtiden erhöles sockeln översida en lite brantare vinkel.

Beskrivning inför arbetena

Rådhusbyggnaden är uppförd av mestadels sten i 3½ våning. Fasaderna utgörs av slätputs med markeringar i form av vertikala lisener, horisontella band samt putsrustik i bottenvåningen. Hela baksidans fasad mot väster är slätputsad utan indelning. Byggnaden vilar på en låg sockel av puts. Fasaden är avfärgad med vattenglasfärg (KEIM) i en röd kulör frånsett fasadmarkeringarna som är i beige kulör.

Alla fönster i plan 1 och 3 är av tvåluftstyp med en horisontell spröjs i varje båge. Fönstren i plan 2 är av fyrluftstyp med högt placerad tvärpost. De nedre bågarna har en horisontell spröjs. Alla fönster är målade med oljefärg i en grågrön kulör.



Huvudingången mot Hovrättstorget markeras med en portal av sandsten. Parytterdörrarna är dekorerade med ett mönster av romber. Baksidans ytterdörr är något enklare och är klädd med panel.

Över huvudingången sitter en sandstenstavla som visat stadens vapen. Stenen är målad i de heraldiska färgerna.



Vid något fönster mot väster påträffades gångjärn för fönsterluckor. Dessa luckor bör härröra från luckor som använts som brandskydd mot den mot öster liggande träbebyggelsen.



Skadebild

Inför arbetena var huvuddelen av putsen i gott skick. Beträffande de södra, östra och norra fasaderna bedömdes det endast behövas viss putslagning och avfärgning. Några sprickor i fasaden var iögonfallande och skall, enligt uppgift, ha uppkommit vid byggnadsarbete på granntomten. Sprickorna bedömdes inte medföra några konstruktiva problem i nuläget. Slutligen var den befintliga avfärgningen sliten, samtidigt som delar av bottenvåningens fasad kompletteringsmålats med annan färgtyp och något avvikande kulör.

Den västra fasaden, baksidan, var i sämre skick. Här fanns en hel del putsbortfall, särskilt i höjd med bottenvåningen. Att döma av spår i fasaden hade lagningar gjorts med olika sorters bruk och kompletterande målning gjorts med olika färgtyper. En del av puts-skadorna bedömdes bero på fuktvandring från marken och lagningar med cementhaltigt bruk och saltutfällningar.



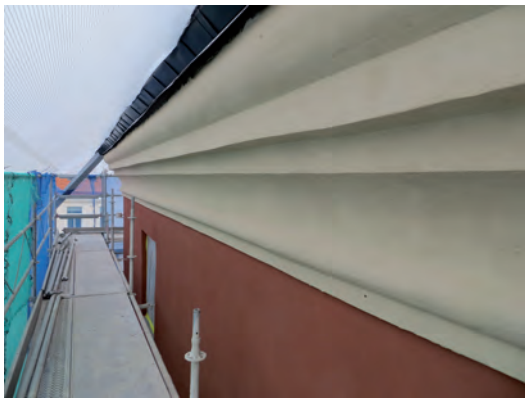
Ovan till vänster: Hål efter infästning av byggnadsställningar hade vid något tillfälle lagats med silikon.

Ovan: Takkupan mot torget är klädd med galvplåt. Foto inför ommålningen.



Ovan: Detalj av fönstersnickerier inför ommålningen. Fönstren tillkom vid restaureringen på 1940-talet och var i tämligen gott skick.

Till vänster: Putsen på byggnadens baksida hade omfattande skador av fukt, troligen saltutfällningar och ilagningar med bruk med annan karaktär.



Ovan: Takfoten efter putsöversyn och avfärgning.
Nedan: Ankarjärnens omgivande putsskikt sparades för att bibehålla putstjockleken.



Nedan: Fönster på baksidan med valv av tegelstenar, vilket indikerar att det tillkommit efter 1785 års brand.
Nedan till höger: Fönster på baksidan invid takfoten.



Beskrivning av vidtagna åtgärder

Fasaderna mot söder, öster och norr

Fasaderna rengjordes med hetvatten. Större sprickor bilades upp och putslagades. Mindre hårsprickor åtgärdades inte mer än vad avfärgningen åstadkom som igenfyllning.

Vissa partier av den markerade sockelns överkant var flack och visade tecken på dålig avrinning. På den södra fasaden byggdes denna ovansida på med nytt bruk för att skapa bättre avrinning.

Den östra fasadens vapentavla var från början inte tänkt att åtgärdas, men under arbetena framkom att tavlans blåa färgytor färgade av sig på underliggande fasadytor. För att motverka detta genomfördes vissa åtgärder, se nedan.

Västfasaden

Inför arbetena tillkallades Anders Brunfors från Målarkalk AB för att ge sin syn på, framför allt, västfasadens restaurering. Målarkalk rekommenderade nedbilning och omputsning med ett hydrauliskt kalkbruk från Saint-Astier.

Eftersom fasadputsen hade kraftiga skador bilades den ner till murverket. Efter detta visade sig muren består av små stenar och med mycket kaviteter – en iakttagelse som man redan gjort vid 1949 års omputsning. Murytorna rengjordes och fogades i två omgångar med Saint-Astier Puts- och murbruk (NHL5, 1:2, 0–4 mm). Efter fogning grundades med Saint-Astier Grundningsbruk (NHL5, 1:1,5, 0–4 mm). Därefter vidtog utstockningen med Saint-Astier Puts- och murbruk (NHL5, 1:2, 0–4 mm) i flera omgångar. Utstockningen gjordes tämligen slät, men ändå så följsam mot murverket att detta kan anas. Slutligen gjordes en avslutande ytputs med Saint-Astier Finbruk (NHL5, 1:2,5, 0–1 mm). Resultatet blev lyckat genom att putsytan erhöi en viss ojämnhhet.





Avfärgning

Fasaderna var sedan den senaste större fasadrestaureringen på 1970-talet avfärgade med KEIM vattenglasfärg. Enligt arkivuppgifter valdes för den röda fasadkulören KEIM Historisch 44 H 46. Lisener, omfattningar m.m. hade på 1970-talet målats med kulören KEIM:s normalpalett med beteckningen 672. Vid en jämförelse med den befintliga fasaden stämde detta väl överens.

Vid avfärgningen användes KEIM Purksristalat. I princip krävdes två strykningar. Resultatet blev snarlikt den tidigare kulören, men eventuellt något mildare. Även soprumsdörren på västfasaden målades i denna kulör.

Fönster och dörrar

Samtliga fönster på byggnaden skrapades, tvättades och målades med linoljefärg. Kulören vid 1970-talets restaurering var Målar-mästarnas accentfärgkarta 359, vilket närmast kunde översättas till NCS S 6005-G20Y). Inga trälagningar gjordes inför ommålningen.

Byggnaden har två ytterdörrar. Huvudingångens pardörrar tillverkades på 1940-talet. De rengjordes och ströks med linoljelasyr, d.v.s. svartaktig linoljefärg som späddes med 50 % linolja. Bak-sidans ytterdörr är troligen från 1970-talets restaurering och den behandlades på samma sätt.



Ovan: Utstockningen pågår på baksidan uppe vid tak-gesimsen.

Till vänster: På baksidan finns ett par sekundära hål med olika funktion. I detta påträffades bland annat en ölflaska och ett mjölkpaket.



Ovan: Detalj av nymålat fönster.

Nedan: Jämförelse mellan nymålat fönster och den kulör (nr 359) från Målar-mästarnas accentkarta som angivits vid den tidigare ommålningen på 1970-talet.





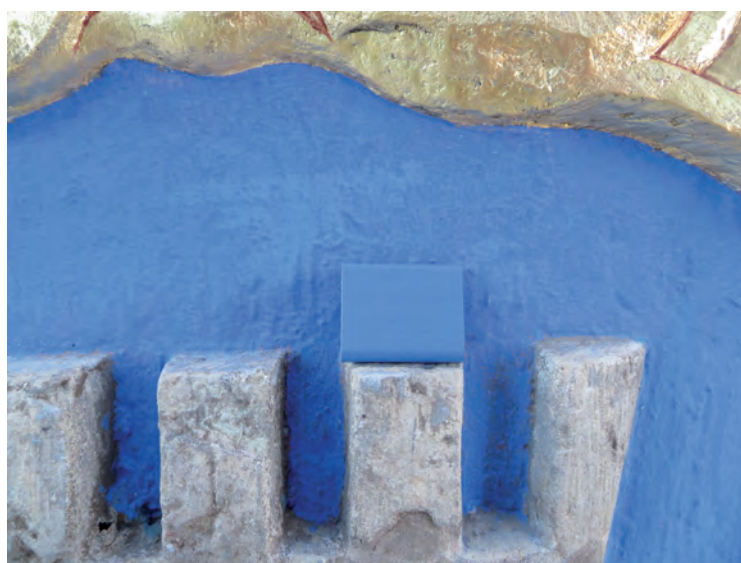
Bilder från översynen av vapentavlan. Här visas den dammande vapentavlan inför arbetena (överst), det färdiga resultatet (ovan) och uttagningen av lämplig kulör i koboltblått inför (ovan till höger) respektive efter omålningen (till höger).

Vapentavlan

Vid arbetena upptäcktes att vapentavlans blåa färgfält delvis hade dålig vidhäftning, pudrade och rann ner på nedanförliggande ytor. För att undvika att den nymålade fasaden skulle få blåa färgslöjor behövde färgen stabiliseras.

Tavlan hade konserverats 1999 av A. Jacobsen Stenkonservering. Åtgärderna då var rengöring, viss stenlagning och uppmålning efter särskilt program. Konservatorn använde då linoljefärg som hon rev själv. Nu tycktes färgen vara överpigmenterad och instabil.

Arbetet utfördes av konservatorer på Jönköpings läns museum. De instabila färgytorna rengjordes och målades in med linoljefärg (Ottossons färgmakeri). De äldre kulörerna jämfördes med Riksantikvarieämbetets linoljefärgslikare och av dessa valdes en mycket snarlik blå kulör: 3B-28 (Koboltblått). Vapentavlans gröna och svarta färgytor förseglades endast med kokt linolja (Ottossons färgmakeri). De förgyllda partierna var nedsmutsade och rengjordes med balsamterpentin.



Plåtdetaljer

Taket är belagt med enkupiga tegelpannor, men har en fotplåt. Vidare finns det takkupor. Dessa delar som är täckta av plåt målades i svartaktig kulör (NCS S 8500-N)

Övrigt

Ett sentida elskåp på den västra fasaden målades in i samma kulör som den röda fasaden. Ett ålderdomligt teleskåp målades in i befintlig, blågrå kulör.

Antikvariska iakttagelser

När det västra murverket blottades framkom en hel del upplysningar. Murverket var murat av tämligen små stenar och vid 1949 års restaurering gjorde man också den iakttagelsen att just den västra fasaden hade betydligt mer småsten i sig än de övriga fasaderna.

Alla de nuvarande fönsteröppningarna mot väster har skoningar och överliggande valv av tegel. Från 1949 skrivs att endast bottenvåningens fönster är av ursprunglig storlek. Enligt originalritningarna från 1690-talet skall det inte ha funnits några fönsteröppningar mot väster fränsett ett i fasadens mitt i den översta våningen. Vid den översiktliga murverksdokumentationen nu så kunde två igenmurade öppningar i muren identifieras. Dessa är placerade i våningen en trappa upp och på ömse sidor om denna vånings mittfönster. De två igenmurade fönstren saknar i princip tegelskoningar. I stället finns det enstaka tegel i deras övre delar, vilket kan vara sekundärt ilagda tegel. Det troliga är att alla fönster som justerades och förstorades i samband med återställandet efter 1785 års brand försågs med valvringar upptill av tegel. Eftersom de igenmurade fönstren i allt väsentligt saknar tegelskoning är det troligt att de varit ursprungliga och att de sedan murats igen. Igenmurning kan



Takkupan och fotrännan under ommålningen.



Baksidans fasad hade två tydligt igenmurade öppningar. Dessa var tämligen låga och såväl valv som igenmurning var gjorda av natursten. Mycket tyder på att dessa öppningar var ursprungliga och hade murats igen i ett tidigt skede.



Ovan: Detalj av en av de två med stenmaterial igenmurade öppningarna.

Till höger: Här skymtar igenmurningen bakom och till höger om putsentreprenörens platsledare Mattias Falk.



ha skett i samband med återställandet antingen efter 1716 års eller 1785 års brand. Mot detta talar originalritningarna, som anger att inga fönster skulle vara placerade här. Det är emellertid inte unikt om man skulle ha frångått ritningarna under själva uppförandet. Möjligen skulle de två öppningarna inte funnits från början utan tagits upp efter 1716 års brand.

Sammanfattning

Byggnadsminnet Gamla rådhuset på fastigheten Antiken 1 i Jönköping har restaurerats utvändigt. Arbetena har omfattat putsläggning, avfärgning samt ommålning av snickerier och plåt. Baksidans fasadputs – mot väster – visade sig vara i så dåligt skick att all puts fick rivas och ett helt nytt putsskikt byggas upp. När murverket var blottlagt framkom att det i äldre tid funnits två fönsteröppningar, som varit igenmurade under senare århundraden.

Vid arbetena gjordes en mindre översyn av vapentavlan mot Hovrättstorget för att förhindra att pudrande färg skulle avsättas på den nyavfärgade fasaden.

Administrativa uppgifter

Jönköpings läns museums dnr:.....	51/2015
Byggherre:.....	Jönköpings kommun/Tekniska kontoret
Projektledare:.....	Andreas Johansson, Tekniska kontoret
Generalentreprenör:.....	AB Karlssons fasadrenovering, Ädelfors
Målerientreprenör:.....	MP Jonssons Måleri AB, Jönköping
Konservering:.....	Jönköpings läns museum
Rapportansvarig:.....	Anders Franzén
Antikvarisk medverkan:.....	Anders Franzén
Län:.....	Jönköpings län
Kommun:.....	Jönköpings kommun
Socken/stad:.....	Jönköpings stad
Fastighetsbeteckning:.....	Antiken 1

Dokumentationsmaterialet förvaras i Jönköpings läns museums arkiv.

Referenser

Tryckta källor och litteratur

- Franzén, Anders. 2009. Byggnadsminnet Gamla rådhuset, brand- och handikappsåtgärder m.m. Kristine församling i Jönköping, Jönköpings kommun, Jönköpings län : antikvarisk kontroll. Byggnadsvårdsrapport 2009:21, Jönköpings läns museum
- Karlson, Bo E. 1986. Gamla Rådhuset i Jönköping, ett byggnadsminne. Jönköping.
- Åsgrim Berlin, Agneta. 1999. Jönköpings gamla rådhus, antikvarisk kontroll. Konservatorsarbeten på stadsvapnet. Byggnadsvårdsrapport 2006:71, Jönköpings läns museum.

Arkiv

Jönköping

Jönköpings läns museum: Topografiska arkivet.
Bildarkivet

MÅLARKALK

Hyllinge 2015-03-11

Jönköpings Kommun
Tekniska Kontoret Kommersiella Fastigheter
Andreas Johansson
andreas.johansson1@jonkoping.se

Jönköping – Gamla Rådhuset

Refererande till mitt besök på rubricerad adress sänder jag här en kort sammanfattning av mina iakttagelser samt ett åtgärdsförslag.

Nulägesanalys

Fasaden mot väster (Rådhusgränden) är i mycket stort behov av renovering och påvisar frostsador, saltutfällnader och sättningsskador som är genomgående. Putsen vid marknivå är mycket fuktutsatt och detta har bidragit till frostsador och saltutfällningar. Putsen upp till ca 1.70 meter ser ut att ha lagats med ett KC-bruk som varit för starkt för bakomliggande bruk och troligtvis gett uppkomst till den skiktning i putsen som kan ses. Takfotslisten visar också på skador, troligtvis från sättningsskada. Besiktningen är utförd från marknivå.

Åtgärdsförslag baksida (västerfasad)

På grund av att byggnaden ligger öppet och kan uppfattas som fuktutsatt rekommenderas att använda Saint-Astier NHL-bruk, istället för ett rent lufthärdande kalkbruk. Saint-Astier NHL-bruk härdar både med fukt och luft samt är saltresistent. Minimum 30 mm putstjocklek på det tunnaste stället.

1. Total nedknackning av putsen.
2. Bakomliggande naturstensstomme fogkompletteras och sättningsskador lagas med Saint-Astier Puts & Murbruk NHL5 | 1:2 | 0-4 mm.
3. Grundning med Saint-Astier Grundningsbruk NHL5 | 1:1,5 | 0-4 mm.
4. Utstockning med Saint-Astier Puts & Murbruk NHL5 | 1:2 | 0-4 mm.
5. Ytputs läggs på Saint-Astier Finbruk NHL5 | 1:2,5 | 0-1 mm.
6. Avfärgning med Hydraulisk kalkfärg alternativt Kalkfärg V.

Åtgärdsförslag sockel baksida (västerfasad)

1. Total nedknackning av putsen.
2. Bakomliggande naturstensstomme fogkompletteras och sättningsskador lagas med Saint-Astier Puts & Murbruk NHL5 | 1:2 | 0-4 mm.

POSTADRESS

Målarkalk AB
Hyllingegården, Brogårdavägen 11
SE-265 75 Hyllinge, Sweden
info@malarkalk.se
www.malarkalk.se

TELEFON

Tel +46 (0) 42 22 50 18
Fax +46 (0) 42 23 41 85

BANKGIRO

653-2360

ORGANISATIONSNR.

556052-6682

MÅLARKALK

3. Grundning med Saint-Astier Grundningsbruk NHL5 | 1:1,5 | 0-4 mm.
4. Utstockning med Saint-Astier Puts & Murbruk NHL5 | 1:2 | 0-4 mm.
5. Ytputs läggs på Saint-Astier Finbruk NHL5 | 1:2,5 | 0-1 mm.
6. Avfärgning med Hydraulisk kalkfärg.

Åtgärdsförslag takfotslist

Då besiktning utfördes från marknivå kan vi bara spekulera i hur de är utförda, men om de är utförda med kalkbruk kan man även här används Saint-Astier Puts & Murbruk i lämplig styrka, blandning och fraktion.

Övriga fasader

Spricklagas med bruk lika befintligt och målas om med färg/kulör lika befintlig.

Generellt

- Ovanstående åtgärdsförslag är att betrakta som en rekommendation och utgör inte någon bygghandling utan är endast tänkt att användas som ett hjälpmedel för den som ansvarar för arbetena.
- Åtgärdsförslaget gäller endast i sin helhet, vi kan inte ansvara för våra rekommendationer om de ingående produkterna byts ut.
- Vid allt arbete med kalkbruk/kalkfärg är det av största vikt att de rekommendationer som finns avseende blandningstid, vattenmängd, för- och eftervattnings samt övriga utförandeföreskrifter efterföljs.
- Det är absolut nödvändigt att ansvarig entreprenör själv gör en löpande bedömning under rengöring, lagning, fogning, putsning och målning av ytornas kondition, sugförmåga och sammansättning. Likaså att arbetet utförs på ett fackmannamässigt riktigt sätt.

Produktblad bifogas.

Eventuella frågor besvaras av undertecknad.

Med vänlig hälsning

MÅLARKALK AB



Anders Brunfors

POSTADRESS

Målarkalk AB
Hyllingegården, Brogårdavägen 11
SE-265 75 Hyllinge, Sweden
info@malarkalk.se
www.malarkalk.se

TELEFON

Tel +46 (0) 42 22 50 18
Fax +46 (0) 42 23 41 85

BANKGIRO

653-2360

ORGANISATIONSNR.

556052-6682

Byggnadsminnet Gamla rådhuset på fastigheten Antiken 1 i Jönköping har restaurerats utvändigt. Arbetena har omfattat putslagning, avfärgning samt ommålning av snickerier och plåt. Baksidans fasadputs – mot väster – visade sig vara i så dåligt skick att all puts fick rivas och ett helt nytt putsskikt byggas upp. När murverket var blottlagt framkom att det i äldre tid funnits två fönsteröppningar, som varit igenmurade under senare århundraden. Vid arbetena gjordes en mindre översyn av vapentavlan mot Hovrättstorget för att förhindra att pudrande färg skulle avsättas på den nyavfärgade fasaden. Föreliggande rapport sammanfattar vad som framkom vid arbetena.